

Prof. dr hab. Bogusław PACEK

Warszawa, 17.01.2023 r.

Uniwersytet Jagielloński

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych

RECENZJA

naukowego osiągnięcia habilitacyjnego

Pana Doktora Andrzeja Piotrowskiego

stanowiącego cykl siedmiu publikacji powiązanych tematycznie dotyczących problemu „Dobrostan pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w wymiarze społecznym (Policja, Służba Więzienna) oraz medycznym (Służba Zdrowia),”

a także ocena dorobku naukowo – badawczego Habilitanta - wykonane zgodnie z uchwałą nr 2022/HAB/05 z 13.10.2022 r. Rady Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu Gdańskiego

Sylwetka zawodowa Habilitanta

Dr Andrzej Piotrowski otrzymał tytuł magistra psychologii w 2002 roku w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego, a w roku 2009 uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii. Przed osiągnięciem stopnia doktora ukończył studia podyplomowe z : „Zarządzania zasobami ludzkimi”, „Marketingowego zarządzania przedsiębiorstwami”, oraz „Public Relations”. Po uzyskaniu stopnia doktora psychologii ukończył studia podyplomowe z „Zarządzania kapitałem ludzkim”.

Po uzyskaniu tytułu magistra psychologii **Dr Andrzej Piotrowski** pracował kolejno w Pomorskiej Akademii Pedagogicznej w Słupsku / obecnie Akademii Pomorskiej /, a potem od 2006 roku do chwili obecnej w Instytucie Psychologii UG. Od roku 2009 do 2018 pracował jednocześnie także w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Gdańsku. Od 2013 roku był profesorem tej uczelni, a na jej Wydziale Studiów Społecznych pełnił funkcję początkowo kierownika Katedry Nauk Społecznych, a później Katedry Pedagogiki i Psychologii.

I. Ocena osiągnięcia naukowego

1. Uwagi wstępne dotyczące osiągnięcia
2. Prezentacja i ocena artykułów osiągnięcia naukowego

II. Ocena dorobku Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii

III. Podsumowanie i wnioski końcowe.

I. Ocena osiągnięcia naukowego

1. Uwagi wstępne dotyczące osiągnięcia.

Prezentację artykułów stanowiących osiągnięcie naukowe poprzedza **Habilitant** wnikliwym i obszernym wstępem. **Autor** zwraca w nim uwagę najpierw na właściwości, cechy wspólne i zasady funkcjonowania tzw. grup dyspozycyjnych. Należą do nich formacje militarne czyli Siły Zbrojne, grupy paramilitarne - Policja i Służba Więzienna, a także grupy dyspozycyjne cywilnego systemu społecznego czyli Służba Zdrowia.

Ponadto, w tym rzeczowym i transparentnym wprowadzeniu **Habilitant** wskazuje m.in. na charakter i warunki pracy funkcjonariuszy Policji i Służby Więziennej oraz personelu medycznego, a również na styl zarządzania i stres organizacyjny. Odrębność tych grup od innych grup społecznych wyraża się w tym, że są one stanowione przez Państwo, które określa ich strukturę i ich sposoby funkcjonowania, a także sprawuje nad nimi nadzór. Wszystkie formacje mają na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania państwa i bezpieczeństwo jego obywateli. W formacjach mundurowych (Policja, Służba Więzienna), ale także w Służbie Zdrowia istnieje i obowiązuje hierarchiczny układ zależności, centralizacja, przewaga więzi formalnych nad nieformalnymi, a także zwykle autokratyczny styl zarządzania.

Funkcjonowanie formacji mundurowych regulują liczne zarządzenia i przepisy prawne, których nieprzestrzeganie grozi odpowiedzialnością nie tylko dyscyplinarną, ale również karną. Kontrolę nad przestrzeganiem tych praw sprawują wyspecjalizowane instytucje, komórki wewnętrzne w Policji, Służbie Więziennej, a także w Służbie Zdrowia (Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej).

Personel służb mundurowych i Służby Zdrowia narażony jest na oddziaływanie stresu na wysokim poziomie. Do jego przyczyn – jak wskazuje **Habilitant** – należy przede wszystkim charakter ich pracy. Przebiega ona często w sytuacjach nieprzewidywalnych, złożonych i zagrażających zdrowiu, a nawet życiu pracowników. Okoliczności te powodują nie tylko dotkliwe subiektywne doświadczenie stresu, ale prowadzić mogą do wypalenia zawodowego, reakcji „po-stresowych”, a w skrajnych wypadkach do zamachów suicydalnych. Statystyki

pokazują, że liczba samobójstw w Policji, a zwłaszcza w Służbie Więziennej jest 2,5 krotnie wyższa niż w innych zawodach. Ponadto praca realizowana jest w systemie zmianowym, systematycznie odbywa się w niedziele i święta, często w porze nocnej, a nadbyte obciążające pracowników wymagania pracy prowadzą do konfliktów pomiędzy służbą a życiem rodzinnym i prywatnym. Dodać trzeba, że w Policji i Służbie Więziennej obowiązuje nakaz apolityczności i zakaz podejmowania strajków. **Dr Andrzej Piotrowski** wskazuje w swoim wstępie także na specyfikę i bariery utrudniające prowadzenie badań głównie w formacjach mundurowych. Dotyczą one zarówno swobody doboru zarówno osób badanych jak i narzędzi badawczych. Uzyskanie zgody ze strony decydentów bywa często długotrwałym procesem. Przeszkodę stanowić może również otrzymanie zgody na nawet częściowe upublicznienie wyników badań naukowych. Pomocnym w realizacji badań **Habilitanta** było uzyskanie przez Niego uprawnienia do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą poufności.

2. Prezentacja i ocena artykułów osiągnięcia naukowego.

Wszystkie artykuły osiągnięcia naukowego **Dr Andrzeja Piotrowskiego** napisane zostały w języku angielskim, we współpracy z innymi badaczami i opublikowane w znanych czasopismach naukowych wysoko punktowanych, posiadających wyliczony współczynnik JF.

Pierwszym bardzo ważnym i interesującym artykułem osiągnięcia naukowego **Habilitanta** jest praca dotycząca zależności między bezsennością, stylami radzenia sobie ze stresem, wybranymi zmiennymi organizacyjnymi (np. przeciążeniem pracą czy konfliktami z przełożonymi), a wypaleniem zawodowym funkcjonariuszy Służby Więziennej polskiej i indonezyjskiej. **Habilitant** przywołuje szereg własnych i cudzych prac dotyczących i uzasadniających podjęcie i znaczenie sformułowanych problemów badawczych.

Dzięki współpracy z Dr I. Hamzah z indonezyjskiej Politechniki Penitencjarnej możliwe było zrealizowanie obszernych badań porównawczych; a więc ustalenie stopnia nasilenia zjawiska bezsenności w obu badanych grupach funkcjonariuszy oraz określenie jej roli w etiologii wypalenia zawodowego. Badaniami testowymi (Ateńska Skala Bezsenności, Kwestionariusz Wypalenia Zawodowego i Kwestionariusz Radzenia Sobie ze Stresem - Cope) objęto imponującą liczbę 664 funkcjonariuszy (288. Polaków oraz 376. Indonezyjczyków). Ustalono, że dobra jakość snu powiązana jest z większą zdolnością radzenia sobie ze stresem, a zaburzenie snu z wypaleniem zawodowym zarówno z wyczerpaniem psychofizycznym jak i emocjonalnym, oraz dystansowaniem się wobec pracy. Ustalono także, że funkcjonariusze preferujący aktywne radzenie sobie ze stresem przejawiają lepszą jakość snu. Bardzo ważne są implikacje praktyczne tych badań. Ich wyniki wskazują bowiem na potrzebę łagodzenia skutków wielozmianowego systemu pracy poprzez tworzenie systemów zmienności najmniej dotkliwych, prowadzenie treningów radzenia sobie ze stresem, nauczanie metod redukowania lęku oraz efektywnych metod radzenia sobie (Artykuł ma JF = 3,39, punktów MEiN =140).

Drugi artykuł osiągnięcia habilitacyjnego **Dr Andrzeja Piotrowskiego** dotyczy szczególnie doniosłej kwestii społecznej, a mianowicie niedoboru personelu pielęgniarskiego, który wśród personelu medycznego w Polsce stanowi najliczniejszą grupę (56%). Trwały niedobór tego personelu oznacza poważne obniżenie się bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów, obywateli naszego kraju. W artykule przedstawiono rzeczowe i przekonujące uzasadnienie potrzeby badań naukowych nad przyczynami niedoboru pielęgniarek oraz nad powodami ich intencji zmiany miejsca pracy lub zmiany zawodu. Zjawisko niedoboru stanowi bowiem niebagatelne wyzwanie dla systemu opieki zdrowotnej, W tekście wskazuje się na rozmaite jego przyczyny; m.in. na złe warunki pracy, niskie wynagrodzenie, wadliwy system zarządzania czy konflikty interpersonalne. Te i inne czynniki powodują niezadowolenie, brak satysfakcji z pracy, a ostatecznie wzbudzają intencje odejścia z pracy.

W prezentowanej pracy podjęto pomysłową próbę pokazania intencji odejścia polskich pielęgniarek z pracy w kontekście porównania międzykulturowego (Polska vs Iran). Habilitant zaprojektował wraz z Profesorem Zahrą Nikkhah – Farkhani z University of Bojnord w Iranie badania porównawcze dotyczące pielęgniarek polskich (N=166) oraz irańskich (N =200) w zakresie stopnia satysfakcji z pracy, poczucia wsparcia organizacyjnego, konfliktów między sferą zawodową i rodzinną oraz związku zmiennych z intencją odejścia pielęgniarek z pracy. W badaniach tych wykorzystano : Skalę Intencji Odejścia , Skalę Satysfakcji z Pracy, Skalę Konflikty Praca – Rodzina oraz Skalę Wsparcia Organizacyjnego. W wyniku tych badań ustalono, że zachodzą pewne istotne różnice między polskimi i irańskimi pielęgniarkami, które można wyjaśniać głównie zróżnicowaniem kulturowym obu społeczności i sytuacją polityczno – ekonomiczną obu narodów. W przypadku pielęgniarek polskich wystąpił np. widoczny związek pomiędzy niską satysfakcją z pracy, a intencją z niej odejścia oraz częste deklarowanie konfliktów między wymaganiami pracy a obowiązkami rodzinnymi. Nie stwierdzono takich zależności w przypadku pielęgniarek irańskich, które w przeciwieństwie do polskich doświadczają większego wsparcia organizacyjnego i które podejmowały decyzję odejścia z zawodu najczęściej z powodu konfliktów w relacjach praca – rodzina. Dodać można, że decyzję odejścia z pracy Polkom bardziej niż Irancom, niejako ułatwiają większe możliwości zatrudnienia w kraju, większe możliwości wyjazdów do pracy za granicę. Konkludując, trzeba ocenić, że jest to bardzo cenne porównanie międzykulturowe dwóch odmiennych grup pielęgniarek.(IF=0,760,pkt.MEiN=70).

Kolejny, **trzeci artykuł** osiągnięcia naukowego **Dr Andrzeja Piotrowskiego** dotyczy także pielęgniarek polskich i irańskich. Tu problemem badawczym jest identyfikacja poziomu stresu tych pielęgniarek w kontekście prężności, preferowanych strategii radzenia sobie ze stresem, stopnia obciążenia pracą, oraz intensywności ich kontaktów z pacjentami z COVID – 19 w początkowym okresie pandemii. W okresie tym personel medyczny narażony był – jak powszechnie wiadomo – na szczególny poziom obciążenia pracą, zagrożenie swojego zdrowia, a także troską o sytuację najbliższych. Dane z literatury dowodzą, że takie dyspozycje jak prężność i odpowiednia strategia radzenia sobie zapewniają lepsze przystosowanie się do sytuacji stresowych. **Dr Andrzej Piotrowski** wraz z Profesorem Zahrą Nikkhah – Farkhani podjęli

się ustalenia poziomu stresu u polskich i irańskich pielęgniarek w zależności od stylu radzenia sobie stopnia prężności oraz klimatu obciążenia pracą i nasileniem kontaktów z chorymi pacjentami covidowymi. W badaniach 158. pielęgniarek polskich i 151. pielęgniarek irańskich zastosowano cztery testy: Skalę Klimatu Przeciżenia Pracą, Mini COPE, Skalę Prężności, oraz Kwestionariusz Stresu. Ustalono, że pielęgniarki z obu krajów cechuje podobna ocena klimatu obciążenia pracy, oraz podobne zasoby prężności. Ustalono też istotne zróżnicowanie między badanymi grupami. Irańskie pielęgniarki stosowały częściej strategie skoncentrowane na emocjach, polskie zaś strategie skoncentrowane na problemie, a więc – jak się sądzi – bardziej pożądane, bo bardziej skuteczne. Okazało się też, że pielęgniarki opiekujące się chorymi covidowymi doświadczały wyższego stresu i odczuwały bardziej dotkliwie obciążenie pracą. Wykonane badania facylitują poznanie poczucia stresu u pielęgniarek z krajów wysoce odmiennych kulturowo, a jednocześnie uzasadniają potrzebę promocji skutecznych metod radzenia sobie ze stresem, redukcję nadgodzin pracy, oraz zachowanie godziwego wynagrodzenia. (JF = 0,760; MEiN = 70 punktów).

Następne **czwarte** osiągnięcie naukowe **Habilitanta** dotyczy sytuacji zawodowej i psychologicznej ratowników medycznych przed i w okresie pierwszej fali pandemii covidowej. Ratownicy medyczni stanowią specyficzną grupę zawodową. Obok lekarzy i pielęgniarek decydują o bezpieczeństwie zdrowotnym obywateli. Ratowników tych musi cechować nie tylko wysoka sprawność psychofizyczna i szybkość reagowania, ale również odporność na stres zwłaszcza w obliczu sytuacji osób wymagających ich natychmiastowej pomocy. Okres pandemii był dla nich prawdziwym wyzwaniem, tak ze względu na nadmiar obowiązków, jak i ze względu na poważne zagrożenia zdrowia i życia. Literatura podaje, że w pierwszym etapie pandemii 30% zgonów stanowił personel medyczny. Należy sądzić, że optymalny stan psychofizyczny ratowników decyduje w istotnym stopniu o poziomie skuteczności ich pracy, a ten z kolei przyczynia się do lepszej ochrony bezpieczeństwa pacjentów. Dwa zaprojektowane badania ratowników medycznych (pierwsze w X i XI 2019r. - 75 badanych, oraz badanie drugie w V i VI 2020r. - 84 badanych) dotyczyły problemu zmiany ich poziomu prężności w okresie przed pandemią i w trakcie pierwszej fali pandemii. Przyjmuje się dość zgodnie, że prężność jest dyspozycją (czy zasobem) osobowości przejawiającą się m.in w wytrwałości i determinacji, kompetencjach osobistych radzenia sobie z trudnościami / stresem/, czy tolerancją na niepowodzenia. Wyniki przeprowadzonych badań (należy podkreślić) – okazały się bardzo znaczące i jak się zdaje dość nieoczekiwane. Oto badani ratownicy przejawiali wyższy poziom stresu intra-psychicznego przed pandemią, niż w trakcie jej trwania. Co więcej w trakcie pandemii odnotowano wyższe poziomy składowych wymiarów prężności, a więc wyższą tolerancją na niepowodzenia, traktowanie życia jako wyzwania, bardziej optymistyczne nastawienie do życia i większą zdolność do mobilizacji sił w sytuacjach trudnych. Jednocześnie subiektywne doświadczenie stresu ratowników w trakcie trwania pandemii zmniejszyło się, zwłaszcza w wymiarze stresu intrapsychicznego. Okazało się też, że kluczowym zasobem badanych jest wytrwałość i determinacja; jeden z pięciu elementów prężności. Za przekonywującą należy przyjąć konkluzję i wyjaśnienie, że ratownicy medyczni potrafią w

okresie pandemii skutecznie zaktywizować swoje posiadane już zasoby – właśnie prężności – co przyczynia się do minimalizacji ich poczucia stresu (JF= 2,990, MEiN = 70).

Piąty artykuł osiągnięcia naukowego **Habilitanta** dotyczy identyfikacji przyczyn nasilonej intencji odejścia ze Służby Zdrowia pielęgniarek i położnych w okresie trwania pandemii. Czynniki generujących intencje ich odejścia z zawodu poszukiwano w doświadczeniu przez pielęgniarki i położne stresu psychologicznego i zawodowego, w stosowanych przez nie metodach radzenia sobie ze stresem oraz w poziomie satysfakcji z pracy. W początkowej fazie pandemii pracownicy Służby Zdrowia narażeni byli bezspornie na szczególnie wysoki stres organizacyjny powodowany m.in. przez nadmierne obciążenie pracą, niskie uposażenie, zagrożenie własnego zdrowia i życia czy częsty kontakt ze śmiercią pacjentów. Kumulacja wielu czynników stresowych może i nieraz prowadzi do niezadowolenia z pracy, gorszej jakości świadczonej opieki, a ostatecznie skłania do odejścia z zawodu. Z dużym uznaniem przyjąć trzeba podjęte badania nad identyfikacją zmiennych, które w istotny sposób determinują intencje tego odejścia. W okresie od listopada 2020 do marca 2021 roku, a więc w okresie pierwszej fali pandemii covidowej w Polsce zbadano 390 pielęgniarek i położnych (stanowiących średni personel medyczny). W badaniach zastosowano testy mierzące; ich poczucie stresu zawodowego, poczucie satysfakcji z pracy, poziom prężności psychicznej oraz ich deklarację odejścia. Okazało się, że prawie 25% badanych kobiet deklaruowało intencje odejścia z pracy z powodu niskiej satysfakcji z pracy. Najważniejszym wnioskiem z tych badań jest stwierdzenie, że wraz ze wzrostem prężności psychicznej wzrasta satysfakcja z pracy, a wraz ze wzrostem natężenia stresu wzrasta intencja odejścia. Odczuwany stres natomiast jest mediatorem pomiędzy prężnością a satysfakcją z pracy oraz intencją rezygnacji z pracy. Ustalenie to jest wyjątkowo istotne jeśli się zważy, że jak się przewiduje, nasze „zasoby pielęgniarskie” (liczba pracujących pielęgniarek na 1000 mieszkańców) będą się w najbliższych latach coraz bardziej zmniejszać (IF= 3,390, MEiN =140).

Bardzo interesującą **szóstą pracą** wchodzącą w skład osiągnięcia naukowego **Dr Andrzeja Piotrowskiego** jest artykuł dotyczący zaangażowania w pracę funkcjonariuszy penitencjarnych polskiej i indonezyjskiej Służby Więziennej oraz roli indywidualnych i organizacyjnych czynników formułujących owe zaangażowanie. Do podjęcia tego tematu skłoniła Habilitanta wcześniejsza Jego praca monograficzna dotycząca zjawiska wypalenia zawodowego funkcjonariuszy więziennych. Zjawisko to skierowało bowiem Jego uwagę na przeciwny wypalaniu fenomen, a mianowicie na zaangażowanie w pracę, poczucie spełnienia się i przywiązanie do organizacji. Bardzo niewiele jest, jak dotąd, dostępnych badań nad zaangażowaniem w pracę funkcjonariuszy mundurowych, zwłaszcza pracowników Służby Więziennej. Na baczną uwagę zasługują więc wyniki badania jakie przeprowadzono w grupie 312. polskich i 467. indonezyjskich funkcjonariuszy penitencjarnych. W badaniach zastosowano: Kwestionariusz Stylów Radzenia Sobie ze Stresem COPE, Skalę Samooceny Zdrowia oraz Kwestionariusz Praca i Samopoczucie. Wyniki badań pokazują, że indonezyjscy funkcjonariusze Służby Więziennej (pomimo bardziej niekorzystnych warunków pracy) przejawiają wyższe zaangażowanie w pracę niż polscy funkcjonariusze. Wykazano też, że

istotnym czynnikiem różniącym nastawienie do pracy jest samoocena zdrowia oraz określone strategie radzenia sobie ze stresem. Pozytywną zmienną okazała się aktywna metoda radzenia sobie ze stresem oraz wyższa samoocena zdrowia. Przedstawione, bardzo wartościowe badania międzynarodowe dowodzą, że zaangażowanie w pracę nie jest zjawiskiem prostym i wymaga dalszych pogłębionych badań i analiz nie tylko mundurowych pracowników Służby Więziennej (IF = 3,390, MEiN= 140).

Siódmym i ostatnim ocenianym artykułem osiągnięcia naukowego **Andrzeja Dr Piotrowskiego** jest praca, której celem jest identyfikacja predyktorów zaangażowania w pracę funkcjonariuszy Policji; formacji, której zadaniem jest ochrona bezpieczeństwa społecznego, utrzymanie porządku publicznego, ściganie przestępców oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych. Zaangażowanie w pracę to jedna z koncepcji tzw. psychologii pozytywnej, oraz klasycznych teorii satysfakcji z pracy. Uzasadnionym jest przekonanie, że większe zaangażowanie funkcjonariuszy Policji będzie się niejako przekładać na ich sprawniejsze funkcjonowanie i większą efektywność zawodową. Zasadniczym pytaniem podjętych badań policjantów (N = 170 osób) było: które z wymiarów sprawiedliwości organizacyjnej (najczęściej wyróżnia się cztery rodzaje np., dystrybucyjny czy interakcyjny) oraz jaki rodzaj wsparcia organizacyjnego (od przełożonych, od współpracowników) ma największy wpływ na ich zaangażowanie. W badaniach policjantów wykorzystano: Kwestionariusz Pracy i Samopoczucie, Skalę Sprawiedliwości Organizacyjnej oraz Kwestionariusz Psychospołeczne Warunki Pracy. Za bardzo znaczące należy uznać wyniki tych badań. Okazuje się, że, tak jak można było oczekiwać, wraz ze wzrostem wsparcia i organizacyjnej sprawiedliwości wzrasta zaangażowanie w pracę, Okazało się też, że wyższe było wsparcie od współpracowników, niż od przełożonych, ale związek wsparcia od przełożonych z zaangażowaniem był silniejszy. Wyniki analizy regresji pokazały, że relacje z przełożonymi mają większy wpływ na zaangażowanie w pracę niż stosunki ze współpracownikami. Kadra Kierownicza Policji powinna więc uwzględniać to ważne odkrycie badań i mieć świadomość, że pochodzące od nich wsparcie i sprawiedliwość organizacyjna „buduje” wysokie zaangażowanie, a jednocześnie chroni przed wypaleniem zawodowym szeregowych pracowników Policji. (IF=2,990, MEiN =70).

II. Ocena dorobku Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii

1. Pozostałe wątki/kierunki badawcze i prace Habilitanta powiązane z problematyką bezpieczeństwa.

Pierwszą formacją mundurową, która stała się przedmiotem badań Habilitanta była Służba Więzienna. Z czasem badaniami objęci zostali funkcjonariusze Policji i pracownicy Służby Zdrowia, oraz w nieco mniejszym zakresie także żołnierze, w tym oficerowie Wojska Polskiego.

Do podejmowanych problemów badawczych należały m.in. stres organizacyjny, zjawisko wypalenia zawodowego, intencje odejścia z organizacji czy zaangażowanie w pracę.

A. Stres i efekty post-traumatyczne żołnierzy w okresie pandemicznym.

Godnym podkreślenia jest fakt, że Habilitant podjął się poszerzenia swoich badań poprzez udany i bardzo owocny udział w szeroko zakrojonych badaniach międzynarodowych społeczności żołnierzy i oficerów Sił Zbrojnych z krajów m.in. Brazylii, Indii, Kanady, Norwegii czy USA. Pierwszym bardzo istotnym tematem badawczym Habilitanta był problem stresu i efektów post-traumatycznych żołnierzy w okresie pandemicznym. Zagadnienia tego dotyczyły **trzy granty naukowe**, których **Dr Andrzej Piotrowski** był wraz z Dr Samirem Rawatem i Profesorem Ole Boe wykonawcą.

Pierwszy z tych grantów został przyznany przez University of South – Eastern Norway w Norwegii. Efektem zrealizowanego projektu jest dwutomowa monografia „Military Psychology. Response to Post Pandemic Reconstruction”(New Delhi ,2020 str.852). Do realizacji tej monografii pozyskano współpracę naukowców i praktyków psychologii wojskowej z kilkunastu krajów.

Drugi grant naukowy „The Power of Diversity In the Armed Forces; International Perspectives on Immigrants Participation In the Military” został im przyznany przez Queen’s University w Kanadzie. Efektem tego wykonanego projektu było wspólne wystąpienie na konferencji naukowej w Montrealu oraz złożona publikacja (w druku).

Trzeci grant przyznany autorom przez Centre for Safety University of South – Eastern Norway w Norwegii dotyczy „International Perspectives on PTSD and PTG: Learning to Thrive from Military”. Efektem tego projektu będzie przygotowywana aktualnie monografia. **Dr Andrzej Piotrowski** jest współredaktorem wszystkich trzech monografii.

B. Charakter, klimat i stres pracy grupy odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Tego bardzo istotnego obszaru badań Habilitanta dotyczy siedem artykułów, których był samodzielnym autorem lub pierwszym autorem. Cztery z nich zostały napisane w języku angielskim, a pozostałe trzy w języku polskim. Treści tych prac odnoszą się do znaczących problemów zawodowych policjantów, żołnierzy, funkcjonariuszy więziennych, a także kuratorów sądowych (grupy odmiennej, ale także dbającej o bezpieczeństwo obywateli). Problemami tymi są: klimat organizacyjny, stres i style radzenia sobie, satysfakcja z pracy i wypalenie zawodowe, skuteczność oraz cechy osobowości pracowników służb mundurowych.

C. Praca zawodowa a jakość życia rodzinnego pracowników mundurowych.

Wskazanej w nagłówku problematyki dotyczy siedem artykułów. W pięciu z nich jest głównym autorem, a w pozostałych dwóch drugim współautorem. Prace te pokazują związki pomiędzy obciążającym charakterem pracy zawodowej żołnierzy, funkcjonariuszy więziennych i personelu medycznego a ich życiem rodzinnym.

D. Problemy zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Podanej wyżej problematyki dotyczy pięć artykułów. W trzech z nich jest pierwszym autorem a w pozostałych dwóch współautorem. Wszystkie w różnym stopniu dotyczą złożonych relacji interpersonalnych funkcjonariuszy więziennych z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności. Jeden z artykułów dotyczy wyjątkowo interesującego problemu, a mianowicie predyktorów radykalnych zachowań grupowych.

2. Aktualnie prowadzone badania i adaptacje narzędzi pomiaru psychologicznego.

A. Badania charakteru pracy zawodowej zdalnej w okresie pandemii, oraz badania intencji odejścia żołnierzy z Sił Zbrojnych.

Badania pierwsze zaprojektowane przez Habilitanta zostały już ukończone i aktualnie przygotowany jest raport z tych badań. Do ich realizacji zaprosił **Dr Andrzej Piotrowski** piętnastu uczonych z 12 krajów; z 4 krajów azjatyckich (np. Filipin: Dr Erwin Rotos), oraz 8 krajów europejskich (np. z Wielkiej Brytanii Prof. John Blenkinsopp). Celem tych Badań było ustalenie m.in. klimatu obciążenia pracą, prężności, stosowanych stylów radzenia sobie ze stresem, oraz przenikania się strefy zawodowej i rodzinnej pracowników podejmujących pracę w kontakcie osobistym oraz zdalnie w domu. **Celem drugiego** zaplanowanego przez Habilitanta badania była identyfikacja czynników determinujących intencję odejścia ze służby wojskowej żołnierzy. Zaplanowane badania zostały przeprowadzone przy współudziale Profesora kapitana Ole Boe z Norwegii oraz Dr pułkownika Samira Rawata z Indii. Aktualnie opracowywane są wyniki tych badań i przygotowany jest raport w formie artykułu.

B. Adaptacje narzędzi do pomiaru warunków pracy personelu medycznego, oraz do pomiaru dobrostanu w pracy.

Na wysokie uznanie zasługuje podjęte przez Habilitanta zadanie adaptacji obcych, wartościowych psychometrycznie narzędzi do pomiaru specyficznych obciążeń zawodowych personelu medycznego. W naszym kraju widoczny jest niedostatek takich narzędzi badawczych. **Dr Andrzej Piotrowski** uzyskał od ośmiu profesorów z kilku krajów (m.in. z Japonii czy USA) zgodę na adaptację w Polsce ich narzędzi stosowanych wśród personelu medycznego. Aktualnie przy współpracy z Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych prowadzone

są zaawansowane badania adaptacyjne dwóch skal Information Security Climate Index oraz High Risk Security Behavior Checklist Pani Profesor Stacey Hessler z Hennesaw State University w USA (Georgia). Niedostatek narzędzi psychometrycznych dotyczy także testów psychologicznych do pomiaru dobrostanu w miejscu pracy. Dr Andrzej Piotrowski podjął się we współpracy z Prof. Pawłem Jurkiem minimalizacji tego braku poprzez adaptację skal dotyczących tego właśnie problemu. W roku 2019 przeprowadzono adaptację „Skali Klimatu Przeciążenia Pracą” autorstwa Mazzetti i współpracowników („Overwork Climate Scale” z 2016). Aktualnie także we współpracy z Prof. P. Jurkiem ukończone zostały prace adaptacyjne dwóch skal „Passion for Work Scale” Roberta Valleranda oraz „Dutch Boredom Scale” Wilmara Schaufeli. Habilitant uzyskał zgodę na przeprowadzenie polskiej adaptacji jeszcze trzech narzędzi, a mianowicie „Workplace Ostracism Scale Lance’a Ferrisa, „Organisational Dissent Scale” Jeffrey’a Kossinga oraz Kwestionariusz Pasji Roberta Valleranda.

C. Udział w realizacji projektów badawczych.

Aktualnie **Dr Andrzej Piotrowski** jest wykonawcą realizowanego grantu NCN OPUS na temat „Różnice indywidualne i wspieranie przemocy grupowej ; rola rozhamowania, zuchwałości i bezduszości”, pod kierunkiem Prof., UG Tomasza Besty. Wcześniej Habilitant był kierownikiem i wykonawcą dwóch własnych projektów badawczych. Pierwszy z nich to „Stres organizacyjny i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej”. Nr projektu : 226465, miejsce realizacji : Uniwersytet Gdański, publikacja w postaci monografii: Piotrowski A., (2010). Stres i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej, Warszawa, Difin. Drugi projekt to „Kompetencje społeczne i style rozwiązywania konfliktów przez policjantów”. Nr projektu 03/10/2011/PR miejsce realizacji: Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa. Publikacja: Piotrowski A. (2012). Style rozwiązywania konfliktów i ich skuteczność u słuchaczy Szkoły Policji. (w:) Piotrowski A., Ilnicki M. (red.), Edukacja dla bezpieczeństwa. Wyzwania dla nauk społecznych wynikające z zagrożeń współczesnego świata, s. 277-285, Poznań, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa. ISBN: 978-83-61304-51-7.

3. Dane bibliometryczne.

Wskazane parametry bibliometryczne dotyczą publikacji objętych sprawozdaniem, a więc łącznie 101 publikacji. Raport dotyczący dorobku za okres od 2010 roku po uzyskaniu stopnia doktora psychologii do roku 2022. W okresie od 2017 roku do 2022 roku **Habilitant** opublikował w piśmiennictwie posiadającym Impast Factor 16 artykułów, a 24 artykuły w czasopiśmie z listy B, oraz 17 artykułów w innych czasopiśmie. W tym samym czasie opublikował 2 książki, był redaktorem 6 książek, autorem 33 rozdziałów w monografiach oraz 4. materiałów pokonferencyjnych.

Wskaźniki bibliometryczne

W przedstawionym wniosku /09.06.2022/ Impact Factor osiągnięcia naukowego wynosił IF=17,67, a obecnie wynosi IF =22.9 / 11.01.2023/. Sumaryczny Impact Factor wszystkich publikacji wynosił w dniu złożenia wniosku IF=31,501, a obecnie wynosi IF=42,779. Pozytywnym zmianom uległy także H- Indeksy.

ResearchGate H-Index = 5/ we wniosku/ cytowań 126; obecnie H-Index=7 /188 cytowań

Google Scholar H-Index = 8/ we wniosku/ cytowań 321; obecnie H-Index=9/ 410 cytowań

Web of Science H-Index =3/ we wniosku / cytowań 33; obecnie H-Index=4 / 49 cytowań

Scopus H-Index= 2 / we wniosku/ cytowań 28; obecnie H-Index=4 / 62 cytowania

JF oznacza jak wiemy publikacje prac w czasopismach uznanych za dobre i posiadające wyliczony Impact Factor. Sumujący wskaźnik JF badacza stanowi zaś wskaźnik jakości jego dorobku naukowego. Uzyskany przez **Dr Andrzeja Piotrowskiego** aktualny JF wszystkich publikacji wynosi więc 42,779 i jednoznacznie dowodzi bardzo wysokiego poziomu Jego dorobku, uzasadniając bardzo wysoką ocenę tego dorobku. Także uzyskany przez Habilitanta aktualny sumujący JF osiągnięcia naukowego (22,9) świadczy o wysokim poziomie i wysokiej ocenie tego osiągnięcia.

III. Aktywność naukowa lub artystyczna realizowana w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, zwłaszcza zagranicznej.

1.Udział w konferencjach naukowych i międzynarodowych.

Dr Andrzej Piotrowski uczestniczył w okresie od 2010 roku w imponującej liczbie 99 konferencji. Wśród tej liczby były 34 konferencje krajowe (w tym konferencje z udziałem gości zagranicznych), oraz 65 międzynarodowych. Swoje wystąpienia autorskie – w formie referatu, plakatu lub warsztatu – zaprezentował na 56 konferencjach międzynarodowych i 31 konferencjach ogólnopolskich. Wystąpienia te dotyczyły rozmaitych aspektów pracy i życia osobistego oraz stylu funkcjonowania pracowników Służby Więziennej (ok. 25 wystąpień), żołnierzy (ok. 20 wystąpień), pracowników Służby Zdrowia (ok. 15 wystąpień), funkcjonariuszy

Policji (ok. 15 wystąpień), oraz wystąpień dotyczących ogólnie problematyki bezpieczeństwa i formacji mundurowych. Należy dodać – niejako przy okazji – że **Dr Andrzej Piotrowski** został laureatem konkursu plakatów na XXII Ogólnopolskiej Konferencji Psychologii Rozwojowej (1. miejsce za plakat „Postawy rodzicielskie żołnierzy. Stereotypy a rzeczywistość.” W bardzo wielu konferencjach krajowych i międzynarodowych Habilitant pełnił funkcje; przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego komitetu organizacyjnego i naukowego (w 42 konferencjach) lub członka rady programowej, przewodniczącego sesji na 11 konferencjach oraz sekretarza, a nawet skarbnika konferencji. Habilitant przedstawił swoje referaty także w wielu zagranicznych ośrodkach naukowych m.in. w Lizbonie, Bari i Padwie, Egerze i Budapeszcie czy Bukareszcie. Prezentacje te dotyczyły np. poczucia bezpieczeństwa stresu zawodowego personelu medycznego, żołnierzy czy funkcjonariuszy więziennych. **Dr Andrzej Piotrowski** uznał za szczególnie ważne dla Niego te konferencje, które przyczyniły się do nawiązania Jego cennej współpracy badawczej z uczonymi innych krajów. Należą do nich : konferencja Military College w Lizbonie, konferencja zorganizowana przez Zaim University w Istambule, konferencja zorganizowana przez Military MIND Academy w Bombaju, konferencja zorganizowana przez Ministry of Law and Human Rights w Dżakarcie oraz konferencja przygotowana w Queens University w Kingston Ontario. Udział Habilitanta w bardzo licznych sympozjach przyczynił się do (m.in.,) Jego owocnej współpracy (wspólne badania, publikacje i wystąpienia) z uczonymi z wielu krajów: Grecji, Hiszpanii, Indii, Indonezji, Iranu, Izraela, Litwy, Łotwy, Norwegii, Rosji, Rumunii, Słowacji, USA, Węgier i Włoch.

2.Staże naukowe i szkolenia , zagraniczne i krajowe, współpraca z ośrodkami naukowymi oraz wyjazdy w ramach programu Erasmus i Erasmus +.

W okresie od 2019 do 2022 roku odbył **Dr Andrzej Piotrowski** cztery staże naukowe w: Military MIND Academy w Purze (Indie), na Uniwersytecie of Debrecen (Węgry), w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni oraz w Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie. W sierpniu 2022 roku odbył staż dydaktyczny w Military MIND Academy w Purze oraz wizytę studyjną w Uniwersytecie of Delhi. Kolejna taka wizyta zaplanowana jest na rok 2023 w Royal Military Academy w Brukseli. Przez wiele lat, od 2006 roku trwa współpraca (wspólne badania, warsztaty i organizacje konferencji) z Centralnym Ośrodkiem Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu (obecnie w Kulach), oraz Szkołą Policji w Słupsku, oraz z firmą State Street Gdańsk.

Dr Andrzej Piotrowski ukończył pomyślnie cztery szkolenia w Stanach Zjednoczonych; „Customer’s Service (w Brainerd), Communication and teamwork (w Swanson and Youngdale, Inc.), „Human Capital Management” (w Houston). Odbył także dwa kilkutygodniowe kursy e-learning: „Conditions of War and Peace” (University of Tokyo) oraz „Principles of Public Health” (University of California). W Military MIND Academy w Purze ukończył szkolenie na temat “Psychology of caregiving”. Habilitant odbył również sześć szkoleń krajowych dotyczących m.in. „Negocjacje kryzysowe” (w Gdańsku), „Praca

ze studentami z trudnościami natury psychicznej” (Kraków), czy „Powiększ zasoby grupy” (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi).

Od roku 2011 do 2022 odbył **Habilitant** dziewięć wyjazdów na tygodniowe uniwersyteckie stypendium w ramach programu Erasmus i Erasmust + - do Słowacji (4) do Czech (1), do Włoch (2) oraz do Turcji (2).

3. Zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Gdańskim i innych uczelniach wyższych.

Należy podkreślić, że bardzo rozległa jest tematyka prowadzonych przez Habilitanta zajęć dydaktycznych w pięciu uczelniach wyższych Gdańska i w Akademii Pomorskiej w Słupsku. Oto realizowane przez Niego przedmioty:

- w Uniwersytecie Gdańskim (w różnych latach); Psychologia penitencjarna, Psychologia grup mundurowych, Psychologia bezpieczeństwa, Wstęp do psychologii sądowo – penitencjarnej, Stres i wypalenie zawodowe, Seminarium kursowe i oraz Seminarium magisterskie.
- W Gdańskim Uniwersytecie Medycznym (od 2019r.) Psychologia organizacji i zarządzania
- w Wyższej Szkole Bankowej, Psychologia bezpieczeństwa
- w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa (2009-2022) dziewięć przedmiotów m.in. Proseminarium i Seminarium dyplomowe, Psychologia wojskowa, Wprowadzenie do psychologii, Psychologia sytuacji kryzysowych
- w Wyższej Szkole Zarządzania (2005-2009): Public relations oraz Negocjacje
- w Akademii Pomorskiej (2003-2010), Psychologia ogólna i Współczesne problemy psychologii.

W Wyższej Szkole Bezpieczeństwa w Gdańsku **Habilitant** prowadził też w ramach programu Erasmus + dwa przedmioty w języku angielskim: „Psychology of conflict and the art of negotiation”, oraz „Economic Security”.

4. Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych.

Dr Andrzej Piotrowski jest członkiem sześciu organizacji i towarzystw naukowych (ale nie pełni w nich żadnych funkcji). Pierwszą z nich jest Polskie Towarzystwo Penitencjarne (od 2010r.). Kolejne to: European Association for Security (od 2011r.), European Association of Work and Organizational Psychology (od 01.2015 do 01.2016), Societa Italiana di Psicologia Penitenziaria (od 2015), American Correctional Association (od 2016), International Corrections and Prisons Association (od 2017r.) oraz International Corrections and Prison Association (od 2017r.).

5. Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism oraz pełnione funkcje.

Dr Andrzej Piotrowski jest od 2013 roku członkiem rady redakcyjnej i redaktorem „Current Issues In Personality Psychology”. Jako redaktor działu prowadził ponad 50 artykułów. **Habilitant** jest członkiem rady redakcyjnej „Lectio Socialis” (od 2018 roku. Turcja), „Discobolul – Physical Education, Sport and Kinetotherapy Journal” (od 2021 roku. Rumunia), „Journal of Sport and Kinetic Movement” (od 2021r. Rumunia), oraz “Baltic Journal of Sport and Health Sciences” (od 2021 roku, Litwa). **Dr Andrzej Piotrowski** pełnił też funkcje quest editor i topic editor; w “Health Psychology Report” (2020), w “Current Issues in Personality” (2021r.) oraz w International Pesearch and Public Health” (2021r). **Habilitant** jest także członkiem rady programowej wydawnictwa Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Gdańsku (od 2011r.) oraz członkiem rady naukowej „Przeglądu Naukowego – Metodycznego – Edukacja dla Bezpieczeństwa”. Od 2015r. do 2021r. był członkiem rady redakcyjnej „International Journal of Psychology and Behavior Analisis”. W roku 2022 pełnił funkcję article editor w „SAGE Open” oraz funkcję research topic coordinator w „Frontiers In Public Health”.

6. Recenzowanie artykułów w pismach posiadających JF oraz innych czasopismach.

Wyjątkowo okazała jest liczba zrecenzowanych przez **Dr. Andrzeja Piotrowskiego** artykułów w czasopismach z wyliczonym JF (10 czasopism np. 25 recenzji w International J. of Environmental Research and Public Health), oraz innych (23 czasopisma np. 13 recenzji w „Universal J.of Psychology”) świadczy nie tylko o nieprzeciętnej pracowitości Habilitanta, ale przede wszystkim o zaufaniu Redakcji do Jego rozległej wiedzy i rzetelności ocen.

7. Opieka naukowa nad studentami, kołami naukowymi studentów, praktykantami oraz funkcje promotora pomocniczego w przewodach doktorskich.

Na uznanie i bardzo wysoką ocenę zasługuje także aktywność „opiekuńczo-naukowa” i organizacyjna **Habilitanta**. W okresie 2011 roku do 2022 by promotorem ponad 150. prac licencjackich oraz 15. prac magisterskich (w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa i w Uniwersytecie Gdańskim). W bardzo wielu obronach prac dyplomowych (w UG i WSB) pełnił funkcję recenzenta i przewodniczącego Komisji. Przez szereg lat pełnił rolę opiekuna kół naukowych („Penitentia”, „Autarkia”, „Koła Psychologii Bezpieczeństwa” oraz „Koło Młodych Socjologów”). W Instytucie Psychologii UG sprawował też funkcje opiekuna roku, koordynatora przebiegu indywidualnego toku studiów oraz opiekuna praktyk studentów ścieżki „Patologie

społeczne i psychologia sądowo – penitencjarna”. Swoistym i wyjątkowo interesującym (aktualnie realizowanym) pomysłem Habilitanta jest koordynowany przez Niego program edukacyjny dla studentów psychologii zainteresowanych problematyką służb mundurowych. W programie tym uczestniczą psychologowie pracujący w Policji, Służbie Więziennej i w wojsku, którzy dzielą się swoją wiedzą praktyczną i doświadczeniem zawodowym ze studentami. Dr Andrzej Piotrowski był również promotorem pomocniczym w dwóch (zakończonych pozytywnie) przewodach doktorskich: Dr Janiny Pawłowskiej „Orientacja religijna i poczucie sensu życia krótko i długoterminowych więźniów recydywistów” (promotor Prof. UG Mieczysław Ciosek) oraz Dr Anny Różańskiej „Predyktory stylów radzenia sobie ze stresem i jego konsekwencjami u funkcjonariuszy Policji służby kryminalnej (promotor Prof. Beata Pastwa – Wojciechowska). Aktualnie sprawuje funkcję promotora pomocniczego w przewodzie Mgr Marii Krzemińskiej – Cieśla „Radzenia sobie ze stresem a funkcjonowanie w rodzinie żołnierzy zawodowych” (opiekun naukowy Prof. AP Anna Babicka – Wirtkus.

8.Działania organizacyjne, inne formy aktywności, oraz nagrody i medale.

W okresie pracy w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa /do 2018 roku/, oraz w Uniwersytecie Gdańskim **Dr Andrzej Piotrowski** pełnił bardzo różne funkcje. W WSB był - jak już powiedziano - najpierw kierownikiem Katedry Nauk Społecznych, a potem kierownikiem Katedry Pedagogiki i Psychologii, członkiem Rady Senatu /od 2014 do 2018 r/, oraz koordynatorem ECTS na kierunku psychologia. W UG był członkiem Rady Bibliotecznej uczelni na lata 20-2020, członkiem Rady Programowej Instytutu Psychologii, kierownikiem praktyk studenckich na kierunku psychologia, członkiem Rady Przedstawicieli Społeczności Wydziału Nauk Społecznych na kadencję 2020-2024, członkiem Uczelnianego Zespołu Ochrony Danych Osobowych, członkiem komitetu naukowo organizacyjnego Gdańskich Kolokwiów Psychologicznych, oraz dwukrotnie członkiem komisji rekrutacyjnej na kierunku psychologia. Bardzo wiele czasu i zaangażowania poświęcił **Habilitant** działalności popularno-naukowej i społecznej. Od 2007 do 2011 roku był trenerem umiejętności psychospołecznych w Regionalnym Centrum Wolontariatu w Gdańsku, a od marca 2011 jest członkiem tego Centrum. **Dr Andrzej Piotrowski** przeprowadził szkolenia psychologiczne dla PricewaterhouseCoopers w Warszawie i Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, a także cykle wykładów dla kół naukowych studentów: Nemezis /Akademia Pomorska/ oraz Koła Aktywnego Pedagoga / w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni/.

Na duże uznanie zasługuje też krzewienie przez **Habilitanta** wiedzy psychologicznej wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych / np. w Malborku, Nowym Porcie czy Redzie/, dla uczniów liceów / np. w Gdańsku, Malborku/, oraz dla osób starszych / wykłady dla słuchaczy w Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Gdyni/. Niezablonową i oryginalną formą aktywności Habilitanta były także ; przygotowanie szkolenia

multimedialnego „Mowa ciała” dla Contentis-e-learning solutions, oraz współpraca przy tworzeniu scenariuszy i realizacji filmów szkoleniowych dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych / 10 filmów np. „Rozmowa kwalifikacyjna” czy „Kalejdoskop zawodów”/ lata 2003-2008/. Godzi się też dodać, że Dr Andrzej Piotrowski współuczestniczył wraz z Profesorem Pawłem Jurkiem w wykonaniu ekspertyzy dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie. Sporządzony przez Nich projekt „ Doskonalenie zawodowe pracowników wymiaru sprawiedliwości „ / 69 str./ dotyczył metod oceny metod oceny kompetencji i potrzeb rozwojowych sędziów. W okresie od 12.2010 roku do 12.2020 roku **Habilitant** miał, jak już także wspomniano- uprawnienie dostępu do informacji niejawnych, a od roku 2017 jest obserwatorem Monitoringu Sądów w Fundacji Court Watch Polska.

W okresie pracy akademickiej **Dr Andrzej Piotrowski** był sześciokrotnie nagradzany nagrodami Indywidualnymi Rektora WSB, w tym nagrodą specjalną za całokształt pracy/ w 2018 roku/. W 2016 roku otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej, a w 2017 roku Srebrną Odznakę „ Za zasługi w pracy penitencjarnej” nadaną przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

III. Podsumowanie i wniosek końcowy

Osiągnięcie naukowe Habilitanta ma charakter wielowątkowej analizy fundamentalnego i stale aktualnego problemu bezpieczeństwa indywidualnego i społecznego, także w wymiarze międzynarodowym. **Wszystkie przedstawione artykuły tego osiągnięcia zasługują na bardzo pozytywną ocenę merytoryczną.** Wszystkie też w mniejszym lub większym stopniu mają znacząca wartość aplikacyjną i ich ustalenia mogą być z pożytkiem wykorzystane w organizacji przynajmniej niektórych segmentów pracy służb mundurowych.

Na moje szczególne uznanie – jako przedstawiciela Wojska Polskiego – zasługują badania **Dr Andrzeja Piotrowskiego** dotyczące żołnierzy i oficerów Sił Zbrojnych. Dr Andrzej Piotrowski we współpracy z Dr Samirem Rawatem i Profesorem Ole Boe był wykonawcą trzech grantów naukowych zleconych Im przez University of South-Eastern Norway / 2 granty/ oraz przez Queen’s University w Kanadzie /1/. Efektem przeprowadzonych badań są trzy obszerne monografie, których współautorem i współredaktorem jest Dr Andrzej Piotrowski. Ich przedmiotem są problemy psychologii wojskowej np. obciążenie stresowe żołnierzy w okresie trwania pandemii czy zespoły PTSD i PTG.

Na respekt i wysoką pozytywną ocenę zasługują także inne formy działalności **Habilitanta**. Przede wszystkim podziw wzbudza potrzeba i aktywność poznawcza **Dr Andrzeja Piotrowskiego**, który uczestniczył /od 2010 roku do 2022/ w 99 konferencjach naukowych ; krajowych /34/ i międzynarodowych/65/. Swoje autorskie wystąpienia zaprezentował na 56 konferencjach międzynarodowych i 31 ogólnopolskich.

Wyjątkowo okazała jest również liczba recenzowanych przez **Dr Andrzeja Piotrowskiego** artykułów w czasopiśmie; z wyliczonym IF / 10 czasopiśmie np. tylko dla International J. of Environmental Research and Public Health wykonał 25 recenzji /, oraz innych /23 czasopiśmie/. Fakt ten świadczy nie tylko o nieprzeciętnej pracowitości **Habilitanta**, ale przede wszystkim o zaufaniu Redakcji do Jego rozległej wiedzy i rzetelności ocen. Obraz **Jego** aktywności naukowej niech dopełniają liczne staże naukowe zagraniczne i krajowe, szkolenia w Polsce i za granicą, wielokrotne wyjazdy w ramach Erasmus i Erasmus +, a także członkostwo w sześciu towarzystwach naukowych, oraz członkostwo oraz różne pełnione funkcje w komitetach redakcyjnych i radach naukowych bardzo wielu czasopiśmie zagranicznych i polskich.

Przedstawione przez **Dr Andrzeja Piotrowskiego** obszerne i wyczerpujące materiały dotyczące Jego dorobku naukowego, aktywności dydaktyczno-organizacyjnej i poznawczej, oraz moje zwięzłe i wybiórcze podsumowanie dokonań **Habilitanta** w pełni uzasadniają moje poparcie wniosku habilitacyjnego **Dr Andrzeja Piotrowskiego**. Uwzględniając jednocześnie uzyskane przez **Habilitanta** wysokie i bardzo wysokie oceny sumaryczne Impact Factor osiągnięcia naukowego IF=22,9, oraz wszystkich publikacji IF=42,779 **wnoszę zdecydowanie do Rady Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu Gdańskiego o nadanie Panu Dr Andrzejowi Piotrowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia. Zaprezentowane przez Dr Andrzeja Piotrowskiego osiągnięcia naukowe w postaci cyklu publikacji odpowiadają warunkom określonym w Ustawie o stopniach i tytułach naukowych (art. 219 ust 1 pkt 2) i wnoszą znaczny wkład w rozwój psychologii .**

/-/ Bogusław Pacek